

प्रश्न:१ खालील गटातील प्रत्येकी एका श्लोकांचे स्पष्टीकरणात्मक भाषांतर करा. (१५)

अ गट

- १) विश्वम्भरा भगवती भवतीमसूत
राजा प्रजापतिसमो जनकः पिता ते ।
तेषां धूस्त्वमसि नन्दिनि पार्थिवानां
येषां कुलेषु सविता च गुरुवर्यं च ॥
- २) समयः स वर्तत इवैष यत्र मां
समनन्दयत्सुमुखि गौतमर्षितः करः ।
अयमागृहीतकमनीयकङ्कणस्तव
मूर्तिमानिव महोत्सवः करः ॥

ब गट

- १) नो मुष्णाम्यबलां वविभूषणवतीं फुल्लामिवाहं लता
विप्रस्वं न हरामि काञ्चनमथो यज्ञार्थगभ्युद् धृतम् ।
धात्र्युत्सङ्गतं हरामि न तथा बालं धनार्थी क्वचित्
कार्याक्यविचारिणी मम मतिश्चौय्येऽपि नित्यं स्थिता ॥
- २) न खलु मम विषादः साहसेऽस्मिन् भयं वा
कथयसि हि किमर्थं तस्य साधोर्गुणांस्त्वम् ।
जनयति मम वेदं कुत्सितं कर्म लज्जां
नृपतिरिह शठानां मादृशां किं नु कुर्यात् ? ॥

प्रश्न २ खालील गटातील प्रत्येकी एका श्लोकांचे ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा। (१५)

अ गट

- १) छायायार्थं ग्रीष्मसन्तप्तो यामे वाहं समाषितः ।
अजानता मया सैव पत्रैः शाखा वियोजिता ॥
- २) स्त्रियो हि नाम खल्वेता निसर्गादेव पण्डिताः ।
पुरुषाणान्तु पाण्डित्यं शास्त्रैरेवोपदिश्यते ॥

ब गट

- १) सर्वथा व्यवहर्तव्यं कुतो ह्यवचनीयता ।
यथा स्त्रिणां तथा वाचां साधुत्वे दुर्जनो जनः ॥
- २) स्नेहं दया च सौख्यं च यदि वा जानकीमपि ।
आराधनाय लोकस्य मुञ्चतो नास्ति मे व्यथा ॥

प्रश्न ३ खालील गटातील प्रत्येकी एकावर टीप लिहा

(१५)

अ गट

श्रीरामाचे स्वभाव चित्रण

सीतेचे स्वभाव चित्रण

ब गट

मदनिकेचे स्वभाव चित्रण

शर्विलकाचे स्वभाव चित्रण

प्रश्न ४ खालील कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

मृच्छकटीकच्या चौथ्या अंकाचे महत्त्व .

भवभूती ची माहिती लिहा.

प्रश्न ५ अ गट तथा ब गटस्य त्रय (३) प्रश्नांनम् संस्कृत भाषायाम् उत्तराणि लिखत

अ गट

१) मृच्छकटीकस्य नायकः कः ? नायिका च का ?

२) मृच्छकटीकस्य चतुर्थ अङ्कस्य नाम किम्

३) मृच्छकटीकनाटकस्य कर्ता कः ?

४) धूता का अस्ति ?

५) चतुर्थ अङ्के कति प्रकोष्ठाः सन्ति ?

ब गट

१) दशरथस्य कन्यायाः नाम किम् ?

२) दशरथस्य जामातुः नाम किम् ?

३) दशरथेन कं स्वस्य कन्या दत्तक रूपेण दत्ता ?

४) अष्टावक्रेन कः सन्देशः आनीतः ?

५) श्रीरामः किमर्थं यज्ञस्य कृते न गतवान् ?

किंवा

खालील कोणत्याही तीन वर विवेचनात्मक टिपा लिहा .

१) विदूषकः

२) अष्टावक्रः

३) लक्ष्मणः

४) रोहसेनः